

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA

TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ PAJAMŲ NUSTATYMO METODIKOS
ĮSTATYMO NR. VIII-385 9¹ STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR.
XIVP-1305“ PROJEKTO**

TAP Nr. 22-1408; TAIS Nr. 22-7699(2)

2022-08-05 Nr.NV-2257

Vilnius

Įvertinę Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 9¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1305“ projekto (toliau – Projektas) atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šiuos pastebėjimus:

Projektu teikiamoje Vyriausybės išvadoje Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 9¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1305 (toliau – Įstatymo projektas) išreiškiamas nepritarimas minėtam projektui dėl to, kad Įstatymo projektu keičiamo Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo (toliau – Metodikos įstatymas) 9¹ str. 1 d. 11 p. siūloma nustatyti naują savivaldybių biudžetų pajamų dydį ir išlyginimą lemiantį rodiklį, kuris būtų taikomas savivaldybėms, kurių teritorijoje esančioms gyvenamosioms vietovėms suteiktas istorinės sostinės teritorijos statusas, ir dėl kurio įteisinimo savivaldybių, turinčių tokių vietovių, finansavimas būtų didinamas kitų savivaldybių sąskaita (tik 4 savivaldybių biudžetų pajamos padidėtų, tačiau kartu sumažėtų kitų 56 savivaldybių, neturinčių vietovių, kurioms suteiktas istorinės sostinės teritorijos statusas, biudžetų pajamos). Projekte taip pat nurodoma, kad tam nepritarė ir Lietuvos savivaldybių asociacija.

Atkreiptinas dėmesys, kad Vyriausybė kitoje išvadoje, priimtoje Vyriausybės 2021 m. spalio 27 d. nutarimu Nr. 878 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo Nr. I-558 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-429“ (toliau – Nutarimas Nr.878), buvo pateikusi Įstatymo projekto nuostatomis analogišką pasiūlymą - kartu su Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo Nr. I-558 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIVP-429 (toliau – Projektas Nr. XIVP-429) teikti Seimui Metodikos įstatymo 9¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, kuriuo 9¹ str. būtų papildytas nauju rodikliu - „Savivaldybės teritorijoje esančių gyvenamųjų vietovių, kurioms suteiktas istorinės sostinės

teritorijos statusas, bendras plotas“, kurio koeficiento reikšmė galėtų būti lygi 0,002, tačiau kartu būtų sumažinta rodiklio R2 – savivaldybės teritorijos plotas – koeficiento reikšmė 0,002. Nutarime Nr.878 dėl šio siūlymo buvo argumentuojama, kad Projektas Nr. XIVP-429 ir jame siūlomas reguliavimas be reikalingų lydimųjų įstatymų, įgyvendinančių Projekto Nr. XIVP-429 aiškinamajame rašte nurodytus tikslus, laikytinas deklaratyviu įstatymų leidėjo siekiu aktualizuoti Lietuvos istorinių sostinių paveldą, todėl realizavus minėtą pasiūlymą dėl Metodikos įstatymo 9¹ str. papildymo, savivaldybės, kuriose yra gyvenamosios vietovės, kurioms suteiktas istorinės sostinės teritorijos statusas, galėtų turėti papildomą finansinį šaltinį, susijusį su istorinių sostinių teritorijų kultūros paveldo aktualizavimu ir kultūrinio-pažintinio turizmo vystymu.

Atsižvelgiant į tai, kad Projekte ir Nutarime Nr.878 pateikiamos viena kitai prieštaraujančios nuomonės tuo pačiu klausimu, siūlytina įvertinti poreikį užtikrinti nuoseklios Vyriausybės pozicijos šiuo klausimu išlaikymą. Priešingu atveju, Projekte pateiktinas pagrindimas dėl Vyriausybės pozicijos pasikeitimo.

Papildomai atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo projekto Aiškinamajame rašte nurodomas Įstatymo projekto tikslas – sudaryti teisinės sąlygas savivaldybėms, kuriose yra gyvenamosios vietovės ar jų dalys, kurioms suteiktas istorinės sostinės teritorijos statusas, *turėti finansinį šaltinį*, susijusį su istorinių sostinių teritorijų kultūros paveldo aktualizavimu ir kultūrinio-pažintinio turizmo plėtra, todėl Projekte nurodytina, ar Vyriausybė nepritaria ir Įstatymo projektu siekiamam tikslui, ar tik priemonėms, kuriomis šio tikslo siekiama. Pažymėtina, kad Lietuvos savivaldybių asociacija 2022 m. gegužės 23 d. rašte TAIS Nr. (3)-SD-331, nurodo, kad savivaldybės neprieštarauja, kad tam tikroms Lietuvos teritorijoms būtų suteiktas specialus istorinės sostinės teritorijos statusas ir kad tos savivaldybės gautų papildomą finansavimą, skirtą istorinių sostinių teritorijų kultūros paveldo aktualizavimui ir kultūrinio-pažintinio turizmo vystymui, tačiau savivaldybės nepritaria tam, kad istorines sostines turinčioms savivaldybėms finansavimas būtų didinamas kitų savivaldybių sąskaita.

Atsižvelgiant į tai, jei būtų apsispręsta pritarti Įstatymo projekto tikslui, bet nepritarti tik priemonėms, Finansų ministerija, kaip institucija, atsakinga už valstybės politikos viešųjų finansų valdymo srityje formavimą, jos įgyvendinimo organizavimą, koordinavimą ir kontroliavimą, turėtų pasiūlyti kitas priemones Įstatymo projekto Aiškinamajame rašte identifikuotam tikslui pasiekti.

Ieva Peciukonienė, tel. +37052098607; +37065842004, el. p. ieva.peciukoniene@lrv.lt